

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2001/65/EF

den 27. september 2001

om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF, 83/349/EØF og 86/635/EØF for så vidt angår værdiansættelsesregler for visse selskabsformers samt bankers og andre penge- og finansieringsinstitutters årsregnskaber og konsoliderede regnskaber

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 44, stk. 2, litra g),

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽²⁾,

efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Det er i artikel 32 i Rådets fjerde direktiv 78/660/EØF af 25. juli 1978 om årsregnskaberne for visse selskabsformer ⁽⁴⁾ fastlagt, at værdiansættelsen af de poster, der er opført i årsregnskabet, baseres på anskaffelses- eller kostprisen.

(2) I henhold til artikel 33 i direktiv 78/660/EØF kan medlemsstaterne tillade eller pålægge selskaber at opskrive visse aktiver, at ansætte visse aktiver til genanskaffelsesværdien eller at anvende andre metoder, der tager højde for virkningerne af inflationen for de poster, der er opført i årsregnskaberne.

(3) Det er i artikel 29 i Rådets syvende direktiv 83/349/EØF af 13. juni 1983 om konsoliderede regnskaber ⁽⁵⁾, fastlagt, at aktiver og passiver i konsoliderede regnskaber værdiansættes i overensstemmelse med artikel 31-42 og artikel 60 i direktiv 78/660/EØF.

(4) Det er i artikel 1 i Rådets direktiv 86/635/EØF af 8. december 1986 om bankers og andre finansielle institutioners årsregnskaber og konsoliderede regnskaber ⁽⁶⁾ fastlagt, at aktiver og passiver værdiansættes i overensstemmelse med artikel 31-42 i direktiv 78/660/EØF, medmindre andet er fastsat i direktiv 86/635/EØF.

(5) Forsikringssselskabers årsregnskaber og konsoliderede regnskaber udarbejdes efter Rådets direktiv 91/674/EØF af 19. december 1991 om forsikringssselskabers årsregnskaber og konsoliderede regnskaber ⁽⁷⁾. Ændringerne i

direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF berører ikke bestemmelserne i direktiv 91/674/EØF, men Kommissionen kan forelægge tilsvarende forslag om ændring af dette direktiv efter høring af det relevante rådgivende udvalg.

(6) Dynamikken på de internationale finansmarkeder har imidlertid nu ført til en udbredt anvendelse ikke blot af de traditionelle primære finansielle instrumenter, såsom aktier og obligationer, men også forskellige former for afledte finansielle instrumenter såsom futures, optioner, terminsforretninger og swaps.

(7) De førende regnskabsstandardudstedere bevæger sig bort fra værdiansættelse af disse finansielle instrumenter på grundlag af erhvervsomkostningen over mod værdiansættelse på grundlag af dagsværdien.

(8) I sin meddelelse med titlen »Regnskabsharmonisering: en ny strategi vis-a-vis international harmonisering« opfordrede Kommissionen til, at Den Europæiske Union opretholder overensstemmelsen mellem Fællesskabets regnskabsdirektiver og udviklingen inden for udstedelsen af internationale regnskabsstandarder, navnlig i International Accounting Standards Committee's (IASC) regi.

(9) For at opretholde en sådan overensstemmelse mellem internationalt anerkendte regnskabsstandarder og direktiv 78/660/EØF, 83/349/EØF og 86/635/EØF er det nødvendigt at ændre disse direktiver, således at visse finansielle aktiver og passiver kan ansættes til dagsværdi. De europæiske virksomheder vil således blive i stand til at aflægge deres regnskaber i overensstemmelse med den aktuelle internationale udvikling.

(10) Denne ændring af direktiv 78/660/EØF, 83/349/EØF og 86/635/EØF falder i tråd med Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet af 13. juni 2000 om EU's regnskabsstrategi, hvori det foreslås, at børsnoterede virksomheder i EU anvender anerkendte internationale regnskabsstandarder, når de udarbejder deres konsoliderede regnskaber. Formålet med denne ændring er at tillade anvendelsen af IAS, som vedrører indregning og måling af finansielle instrumenter.

⁽¹⁾ EFT C 311 E af 31.10.2000, s. 1.

⁽²⁾ EFT C 268 af 19.9.2000, s. 1.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 15. maj 2001 (endnu ikke offentliggjort i EFT) og Rådets afgørelse af 30. maj 2001.

⁽⁴⁾ EFT L 222 af 14.8.1978, s. 11. Direktivet er senest ændret ved direktiv 1999/60/EF (EFT L 162 af 26.6.1999, s. 65).

⁽⁵⁾ EFT L 193 af 18.7.1983, s. 1. Direktivet er senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

⁽⁶⁾ EFT L 372 af 31.12.1986, s. 1.

⁽⁷⁾ EFT L 374 af 31.12.1991, s. 7.

- (11) For at sikre sammenligneligheden af regnskabsoplysninger overalt i Fællesskabet er det nødvendigt, at medlemsstaterne forpligtes til at indføre et system for ansættelse til dagsværdi for bestemte finansielle instrumenter. Medlemsstaterne bør tillade, at samtlige virksomheder eller alle kategorier af virksomheder, der er omfattet af direktiv 78/660/EØF, 83/349/EØF og 86/635/EØF, anvender systemet såvel for årsregnskaber som konsoliderede regnskaber eller udelukkende for konsoliderede regnskaber. Endvidere bør det tillades medlemsstaterne at pålægge samtlige eller alle kategorier af virksomheder at anvende systemet såvel for årsregnskaber som konsoliderede regnskaber eller udelukkende for konsoliderede regnskaber.
- (12) Ansættelse til dagsværdi bør kun være muligt for poster, hvorom der er almindelig international konsensus om det hensigtsmæssige i denne bogføring. Der hersker i øjeblikket konsensus om, at ansættelse til dagsværdi ikke bør anvendes på samtlige finansielle aktiver og passiver, f.eks. ikke på de fleste af dem, der vedrører bankers udlån og indlån, der ikke handles (»banking book«).
- (13) Noterne til regnskaberne bør indeholde visse oplysninger om de finansielle instrumenter i balancen, der er målt til dagsværdi. Årsberetningen bør indeholde oplysninger om mål og politikker for selskabets risikostyring for så vidt angår anvendelsen af finansielle instrumenter.
- (14) Afledte finansielle instrumenter kan have betydelig indflydelse på virksomhedernes finansielle stilling; angivelse af oplysninger om afledte finansielle instrumenter og deres dagsværdi anses for passende, selv hvis virksomheden ikke bruger ansættelse til dagsværdi. For at begrænse den administrative byrde for små virksomheder bør det tillades medlemsstaterne at undtage små virksomheder fra dette krav vedrørende angivelse af oplysninger.
- (15) Bogføring af finansielle instrumenter er et regnskabsteknisk område i hastig udvikling, hvorfor der er behov for, at Kommissionen jævnligt tager systemet op til fornyet vurdering på grundlag af medlemsstaternes praktiske erfaringer med ansættelse til dagsværdi —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Direktiv 78/660/EØF ændres således:

- 1) Følgende afdeling indsættes:

»AFDELING 7a

Ansættelse til dagsværdi

Artikel 42a

1. Uanset artikel 32 og med forbehold af betingelserne i nærværende artikels stk. 2-4 tillader eller kræver medlemsstaterne, at alle selskaber eller visse kategorier af selskaber ansætter finansielle instrumenter, herunder afledte instrumenter, til dagsværdi.

Tilladelsen eller kravet kan begrænses til konsoliderede regnskaber som defineret i direktiv 83/349/EØF.

2. I dette direktiv skal råvarebaserede kontrakter, som giver parterne ret til at afregne kontant eller i andre finansielle instrumenter, betragtes som afledte finansielle instrumenter; dette gælder dog ikke kontrakter, som:

- a) er indgået for at opfylde og fortsat opfylder selskabets forventede behov for køb, salg eller anvendelse
- b) fra første færd blev indgået med henblik herpå, og
- c) forventes at blive afregnet ved levering af råvaren.

3. Stk. 1 finder kun anvendelse på passiver, der:

- a) indgår i en handelsbeholdning, eller
- b) er afledte finansielle instrumenter.

4. Ansættelse i henhold til stk. 1 finder ikke anvendelse på:

- a) ikke-afledte finansielle instrumenter, der holdes til udløb
- b) selskabets udlån og tilgodehavender, som ikke holdes i handelsøjemed, og
- c) kapitalandele i dattervirksomheder, associerede virksomheder og fælleslede virksomheder (joint ventures), egenkapitalsinstrumenter udstedt af selskabet, aftaler om eventuel modydelse i forbindelse med virksomhedssammenslutning (business combination) samt alle andre finansielle instrumenter med sådanne særlige egenskaber, at instrumenterne i overensstemmelse med, hvad der er almindeligt accepteret, bør regnskabsføres anderledes end andre finansielle instrumenter.

5. Uanset artikel 32 kan medlemsstaterne tillade eller kræve, at aktiver eller passiver, som opfylder betingelserne for afdækkede poster i henhold til et afdækningssystem baseret på dagsværdi, eller konstaterede bestanddele af disse aktiver og passiver ansættes til det specifikke beløb, som kræves i det pågældende system.

Artikel 42b

1. Den dagsværdi, der er omhandlet i artikel 42a, fastsættes efter en af følgende metoder:

- a) markedsværdien for de finansielle instrumenter, for hvilke der umiddelbart kan identificeres et pålideligt marked. Hvis markedsværdien ikke umiddelbart kan fastsættes for et instrument som sådant, men udelukkende for instrumentets bestanddele eller for et lignende instrument, kan instrumentets markedsværdi afledes af bestanddelenes eller det lignende instrument, eller
- b) en værdi, der fremkommer ved anvendelse af almindeligt accepterede værdiansættelsesmodeller og -teknikker for instrumenter, for hvilke der ikke umiddelbart kan identificeres et pålideligt marked. Sådanne værdiansættelsesmodeller og -teknikker skal sikre en rimelig tilnærmelse til markedsværdien.

2. Finansielle instrumenter, der ikke kan måles pålideligt efter nogen af de i stk. 1 beskrevne metoder, ansættes i overensstemmelse med artikel 34-42.

Artikel 42c

1. Hvis et finansielt instrument er ansat i overensstemmelse med artikel 42b, skal en ændring af værdien uanset artikel 31, stk. 1, litra c), opføres i resultatopgørelsen. En sådan ændring skal dog indregnes direkte i egenkapitalen i en dagsværdireserve, hvis:

- a) instrumentet regnskabsføres som et afdækningsinstrument i et afdækningssystem, der tillader, at hele eller en del af værdiændringen ikke vises i resultatopgørelsen, eller
- b) værdiændringen skyldes en omregningsforskel i forbindelse med en monetær post, der udgør en del af et selskabs nettoinvesteringer i en udenlandsk enhed.

2. Medlemsstaterne kan tillade eller kræve, at en ændring af værdien af et salgbart finansielt aktiv, som ikke er et afledt finansielt instrument, indregnes direkte i egenkapitalen i en særskilt dagsværdireserve.

3. Dagsværdireserven reguleres, når de derunder opførte beløb ikke længere er nødvendige for anvendelsen af stk. 1 og 2.

Artikel 42d

Hvis der foretages ansættelse til dagsværdi af finansielle instrumenter, skal noterne indeholde følgende oplysninger:

- a) de centrale antagelser, der ligger til grund for værdiansættelsesmodellerne og -teknikkerne, når dagsværdien er ansat i overensstemmelse med artikel 42b, stk. 1, litra b)

b) for hver kategori af finansielle instrumenter, dagsværdien, de ændringer af værdien, der er opført direkte i resultatopgørelsen, samt ændringer, der indregnes i dagsværdihenlæggelsen

c) for hver kategori af afledte finansielle instrumenter, oplysning om omfanget og karakteren af instrumenterne, herunder væsentlige betingelser, som kan få betydning for beløbet, tidspunktet og sikkerheden for fremtidige pengestrømme, samt

d) en tabel med angivelse af bevægelser i dagsværdireserven i løbet af regnskabsåret.»

2) I artikel 43, stk. 1,

a) ændres i nr. 10 henvisningen til »artikel 31 og artikel 34-42« til en henvisning til »artikel 31 og artikel 34-42c«, og

b) indsættes følgende nummer:

»14) hvis der ikke foretages ansættelse af finansielle instrumenter til dagsværdi efter afdeling 7a:

a) for hver kategori af afledte finansielle instrumenter

i) instrumenternes dagsværdi, hvis denne kan fastsættes ved hjælp af en af metoderne i artikel 42b, stk. 1

ii) oplysninger om instrumenternes omfang og karakter, og

b) for de i artikel 42a omhandlede finansielle anlægsaktiver, der opføres til en værdi, der overstiger dagsværdien, og hvor muligheden for at foretage værdiregulering i overensstemmelse med artikel 35, stk. 1, litra c), under litra aa), ikke anvendes:

i) den bogførte værdi og dagsværdien for enten de enkelte aktiver eller en hensigtsmæssig gruppering af de enkelte aktiver

ii) årsagerne til, at den bogførte værdi ikke nedreguleres, herunder karakteren af dokumentationen for, at det antages, at den bogførte værdi vil blive genvundet.»

3) Artikel 44, stk. 1, affattes således:

»1. Medlemsstaterne kan tillade, at de i artikel 11 omhandlede selskaber udarbejder forkortede noter til deres regnskaber uden oplysningerne i artikel 43, stk. 1, nr. 5-12, og artikel 43, stk. 1, nr. 14, litra a). Noterne skal dog indeholde alle oplysningerne i artikel 43, stk. 1, nr. 6, for samtlige berørte poster.«

4) Følgende litra indsættes i artikel 46, stk. 2:

»f) i forbindelse med selskabets anvendelse af finansielle instrumenter og, hvis det er væsentligt for at vurdere dets aktiver, passiver, finansielle stilling, fortjeneste eller tab

- selskabets mål og principper for styring af finansielle risici, herunder dets afdækningspolitik for alle større typer planlagte transaktioner, for hvilke der anvendes afdækning, og
- selskabets risikoeksponering i forbindelse med priser, kredit, likviditet og pengestrømme.«

5) I artikel 59, stk. 2, litra a) og b), ændres henvisningen til »artikel 31-42« til en henvisning til »afdeling 7 eller 7a«.

6) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 61a

Senest 1. januar 2007 tager Kommissionen artikel 42a-42d, artikel 43, stk. 1, nr. 10 og 14, artikel 44, stk. 1, artikel 46, stk. 2, litra f), og artikel 59, stk. 2, litra a) og b), op til fornyet overvejelse på baggrund af erfaringerne med anvendelsen af bestemmelserne om dagsværdiansættelse og under hensyntagen til international udvikling på regnskabsområdet og forelægger i givet fald Europa-Parlamentet og Rådet et forslag om ændring af disse artikler.«

Artikel 2

Direktiv 83/349/EØF ændres således:

1) Artikel 29, stk. 1, affattes således:

»1. De af konsolideringen omfattede aktiver og passiver værdiansættes efter ensartede metoder og i overensstemmelse med afdeling 7, afdeling 7a og artikel 60 i direktiv 78/660/EØF.«

2) I artikel 34

a) ændres henvisningen i nr. 10 til »artikel 31 og artikel 34-42« til en henvisning til »artikel 31 og artikel 34-42c«, og

b) følgende numre indsættes:

»14) Hvis der foretages ansættelse af finansielle instrumenter til dagsværdi efter afdeling 7a i direktiv 78/660/EØF:

- a) de centrale antagelser, der ligger til grund for værdiansættelsesmodellerne og -teknikkerne, når dagsværdien er ansat i overensstemmelse med nævnte direktivs artikel 42b, stk. 1, litra b)

b) for hver kategori af finansielle instrumenter, dagsværdien, de ændringer af værdien, der er opført direkte i resultatopgørelsen, samt ændringer, der indregnes i dagsværdihenlæggelsen, jf. nævnte direktivs artikel 42c

c) for hver kategori af afledte finansielle instrumenter, oplysning om omfanget og karakteren af instrumenterne, herunder væsentlige betingelser, som kan få betydning for beløbet, tidspunktet og sikkerheden for fremtidig pengestrømme, samt

d) en tabel med angivelse af bevægelser i dagsværdireserven i løbet af regnskabsåret.

15. Hvis der ikke foretages ansættelse af finansielle instrumenter til dagsværdi efter afdeling 7a i direktiv 78/660/EØF:

a) for hver kategori af afledte instrumenter

i) instrumenternes dagsværdi, hvis denne kan fastsættes ved hjælp af en af metoderne i artikel 42b, stk. 1, i nævnte direktiv

ii) oplysninger om instrumenternes omfang og karakter, og

b) for de i nævnte direktivs artikel 42a omhandlede finansielle anlægsaktiver, der opføres til en værdi, der overstiger dagsværdien, og hvor muligheden for at foretage værdiregulering i overensstemmelse med artikel 35, stk. 1, litra c), under litra aa), i nævnte direktiv ikke anvendes:

i) den bogførte værdi og dagsværdien for enten de enkelte aktiver eller en hensigtsmæssig gruppering af de enkelte aktiver

ii) årsagerne til, at den bogførte værdi ikke nedreguleres, herunder karakteren af dokumentationen for, at det antages, at den bogførte værdi vil blive genvundet.«

3) Følgende litra indsættes i artikel 36, stk. 2:

»e) i forbindelse med virksomhedens anvendelse af finansielle instrumenter og, hvis det er væsentligt for at vurdere dens aktiver, passiver, finansielle stilling, fortjeneste eller tab

— virksomhedernes mål og principper for styring af finansielle risici, herunder deres afdækningspolitik for alle store typer planlagte transaktioner, for hvilke der anvendes afdækning, og

— virksomhedens risikoeksponering i forbindelse med priser, kredit, likviditet og pengestrømme.«

4) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 50a

Senest 1. januar 2007 tager Kommissionen artikel 29, stk. 1, artikel 34, stk. 10, 14 og 15, og artikel 36, stk. 2, litra e), op til fornyet overvejelse på baggrund af erfaringerne med anvendelsen af bestemmelserne om dagsværdiansættelse og under hensyntagen til international udvikling på regnskabsområdet og forelægger i givet fald Europa-Parlamentet og Rådet et forslag om ændring af disse artikler.«

Artikel 3

Artikel 1, stk. 1, i direktiv 86/635/EØF affattes således:

»1. Artikel 2 og 3, artikel 4, stk. 1, 3, 4 og 5, og artikel 6, 7, 13 og 14, artikel 15, stk. 3 og 4, artikel 16-21, 29-35 og 37-41, artikel 42, første punktum, artikel 42a-42d, artikel 45, stk. 1, artikel 46, stk. 1 og 2, artikel 48, 49, 50 og 50a, artikel 51, stk. 1, artikel 56-59, 61 og 61a i direktiv 78/660/EØF gælder for de i nærværende direktivs artikel 2 omhandlede institutter, medmindre andet er fastsat i nærværende direktiv. Artikel 35, stk. 3, artikel 36 og 37 og artikel 39, stk. 1-4, i nærværende direktiv finder dog ikke anvendelse på aktiver og passiver, der er værdiansat i overensstemmelse med afdeling 7a i direktiv 78/660/EØF.«

Artikel 4

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden 1. januar 2004. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 5

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. september 2001.

På Europa-Parlamentets vegne

N. FONTAINE

Formand

På Rådets vegne

C. PICQUÉ

Formand